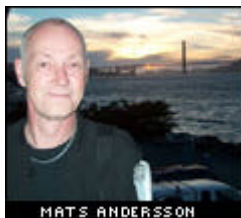

LEDARE

Vem vill betala böter för ännu ej begångna brott?Mats Andersson | Idag, 12:00 | [13 kommentarer](#)

Justitiedepartementets lagförslag i syfte att stärka upphovsrätten i informationssamhället och som väntas träda i kraft den 1 januari nästa år, kommer att innebära att den så kallade kassettersättningen blir upp till åtta gånger högre än idag för vissa digitala lagringsmedia. Detta hävdar i alla fall

Branschkansliet, en organisation som samlar ett stort antal branschorganisationer under sitt tak.

Kassettersättningen infördes för att kompensera upphovsmän för vår rättighet att kopiera upphovsrättsligt material, musik, film, delar av böcker och publikationer och så vidare, för privat bruk. Idag är den avgift som tas ut 2 öre per inspelningsbar minut, men maximalt 6 kronor per enhet för exempelvis inspelningsbara audio- och videokassetter, CD- och DVD-skivor och minidisc.

Redan idag förutsätter lagstiftningen att dessa inspelningsbara lagringsmedia enkom används i syfte att kopiera upphovsrättsligt material, och ingen hänsyn tas till det orättvisa förhållandet att de som tar kopior på sitt eget arbete bidrar till att ersätta helt andra upphovsmän. Med tanke på hur billiga lagringsmedia faktiskt har blivit, har man hittills kanske kunnat bortse från den här rättvisaspekten. Men om kassettersättningen hamnar på 40 kronor för en DVD-RW-skiva, är jag benägen att betrakta det som en straffavgift, eller en förskottsbetalning av bötesbelopp för framtida lagöverträdelse som jag eventuellt, nog eller kanske kan tänkas komma att begå.

En risk Thomas Bodström och hans kompisar på departementet tar med förslaget till kraftigt höjd kassettersättning är att förslaget bidrar till att minska respekten för upphovsrätten i stället för att stärka den. Den som vill kan med lite enkel matematik räkna ut att han eller hon med si och så många CD-inköp har betalat si och så mycket i kassettersättning, vilket i sin tur borde ge rätt till si och så mycket piratkopierande.

Justitiedepartementet säger att förslaget syftar till att stärka upphovsrätten samtidigt som det tillgodoser balansen mot viktiga allmänna intressen. Ganska uppenbart är att musik- och filmindustrin genom sina lobbyister har lyckats bäst med att ge departementet en klar bild av vad "viktiga allmänna intressen" är.

Amatörmusikern, familjefilmaren, hobbybildskaparen eller den flitige datoranvändaren i allmänhet som alla är storförbrukare av lagringsmedia, tycks ingen ha lyssnat till, och de har inte ens möjlighet att få dispens från att erlagga avgifter för kassettersättning, avgifter som kan bli väldigt ansevärda efter den 1 januari 2004. Dessutom tvingas de äse hur dessa ansevärda summor pengar enligt för gemene man ganska oklara och inte helt rättvisa fördelningsprinciper, betalas ut till för dem helt okända upphovsmän.

Upphovsrätten är värd att respekteras, men den respekten skapar man inte genom att ta ut oskälig ersättning på lagringsmedia, och

SENASTE NYTT!

- 1 [SuSe lanserar Linux-server för 449 dollar](#)
- 2 [Intel sänker priserna på Pentium M-processorer](#)
- 3 [Java kvar i Windows till oktober 2004](#)
- 4 [Intel levererar Xeon 3.2GHz för dubbelprocessorsystem](#)
- 5 [Motorolas halvledardivision blir eget företag](#)
- 6 [Flitiga Google-användare får egen räknare](#)
- 7 [Philips höjer lagringskapaciteten för DVD+R](#)
- 8 [Sharp utvecklar högupplöst LCD för mobiltelefoner](#)

SÖK NYHETER

Avancerad sökning

Sök

REDAKTÖR

Allmän beskrivning:

Tekniktokig humanist med ett ungdomligt och nyfiket sinne i ett skal som hunnit fira halvsekeljubileum.

Familj:

Fru, tre hemmavarande barn, katt och för många gitarrer.

Vägen till redaktörstolen:

Lång och krokig med många avstickare via bland annat lager- och verkstadsgolv, universitetsstudier, lärarjobb och en lång och brokig tid i folkbildningens tjänst.

Första datorn:

Atari 1040 för att den hade inbyggda midiportar.

Roligast på fritiden:

Att hänga på mig elgitarren, ställa mig framför sångmikrofonen och riva loss med de fyra andra gubbarna i rock- och poporkestern.

Det bästa med jobbet:

Att ha en reserverad plats på första parkett i den del av livets skola som intresserar mig allra mest, och att ha fått privilegiet att få förmedla en del av det jag snappar upp till andra.

Mats Andersson

Epost: mats@nyamedier.se

ANSVARIG UTGIVARE

Medströms Dataförslag AB

Industrigatan 2A
112 85 Stockholm
<http://www.medstroms.se/>

genom att få dem som är i behov av lagringsmedia att känna att de är tvingade att förskottsbeta böter för brott de kanske aldrig kommer att begå.

Mats Andersson

KOMMENTARER - Rubrik

	Av	Datum
» Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	gun	Idag, 15:56
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	barneyk	Idag, 16:41
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	gun	Idag, 17:13
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	barneyk	Idag, 16:43
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	Janne E.	Idag, 16:58
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	NocturnL	Idag, 17:51
» Sv: Elektronikjättar i krokodilt årar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	Dennis	Idag, 17:54
» Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	Grisner	Idag, 16:04
» Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	Grisner	Idag, 16:10
» Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	NocturnL	Idag, 17:55
» Straff för brott man ej begått	Michael L	Idag, 16:50
» Vilka priser det kommer att bli.	SF	Idag, 17:16
» Orimligt straff för brott man ej begått	Perl	Idag, 17:43

LEDARE

Vem vill betala böter för ännu ej begångna brott?

Mats Andersson | Idag, 12:00 | [13 kommentarer](#)

Justitiedepartementets lagförslag i syfte att stärka upphovsrätten i informationsområdet och som väntas träda i kraft den 1 januari nästa år, kommer att innebära att den så kallade...

[Tillbaka](#) | [Kommentera](#) | [Tipsa en vän](#) | [Skriv ut](#) | [Sök](#)

» **Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer** [Föregående | Nästa]

[gun](#) | Idag, 15:56

Elektronikjättarna FUJI, Grundig, JVC, Maxell, Nokia, Philips, Pioneer, Samsung, Sony, TDK, Thomson m.fl. gick igår i ett pressmeddelande till storms mot att kassettersättningen till konstnärerna höjs med ca 25 % nästa år. Det motsvarar en genomsnittlig lönehöjning på ca 4,5 % under de år kassettersättningen funnits.

Med grova överdrifter och orealistiska räkneexempel vill industrin göra gällande att enskilda konsument kommer att drabbas av chockhöjda priser på inspelningsmedia t ex CD-R-skivor och DVD-R-skivor. Tror någon att industrin värnar konsumentintressen? Nej, naturligtvis är det de egna marginalerna det gäller.

Det är importörer och tillverkare som skall betala ersättningen till konstnärerna för att få sälja tomma kassetter och skivor för vanliga människors privata kopiering. Denna bär upp hela industrin och driver upp försäljningsvolymerna till gigantiska tal, vilka sänker priserna. Ett exempel: Ett DV-band (som används för vanliga videokameror) på 60 minuter kostar ca 70 kr. En VHS-kassett (som används för privatkopiering) på 240 minuter kostar ca 30 kr. Sambandet är klockrent mellan privatkopiering, stora volymer och låga priser.

Det är därför rimligt att industrin ger en del av sina intäkter till dem vars arbete är en förutsättning för att det skall finnas något att spela in och kopiera. Industrin behöver inte skyffla kassettersättningen vidare till enskilda konsumenter krona för krona. De kan hantera kostnaden som alla andra kostnader i verksamheten (dvs. som löner, tjänstebilar, kontor etc.).

Industrin försöker nu med medias hjälp hetsa musikintresserade ungdomar och vanliga konsument av t ex videokassetter mot ett ersättningssystem som Riksdagen beslutade om 1998 och som lett till att flera upphovsmän och utövande konstnärer fått en ersättning som gjort att de kan fortsätta att spela in nya TV-serier och filmer och komponera och framföra ny musik. Tänk på att hela ABBAs produktion ryms på en enda CD-R-skiva med ordinär komprimeringsteknik. För den skivan utgår det idag 1 kr (plus moms men momsen får inte ABBA) i kassettersättning.

Rimligt eller orimligt?

Gun Magnusson

VD COPYWEDE

FLER NYHETER

» SuSe lanserar Linux-server för 44€

ANNONSER

Axiom 5
Oktober erbjudande!
Tidigare 2899:-
Nu **ENDAST 2524:-**

Jobbar du med IT-säkerhet?

Amitech Smartsize 2007
349 kr/mån!
För mer info, klicka här!

amitech
Den nordiska pc:n

15 OKTOBER ★ BERNS ★ STOCKHOLM

GALAKVÄLL
MED MIDDAG OCH PRISUTDELNING
ENDAST 900:-

NYHETSDEBATT - Logga in

E-postadress:
Lösenord:

Logga in

Svara på inlägget

KOMMENTARER - Rubrik	Av	Datum
» Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	gun	Idag, 15:56
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	barneyk	Idag, 16:41
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	gun	Idag, 17:13
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	barneyk	Idag, 16:43
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	Janne E.	Idag, 16:58
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	NocturnL	Idag, 17:51
» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer	Dennis	Idag, 17:54
» Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	Grisner	Idag, 16:04
» Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	Grisner	Idag, 16:10
» Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?	NocturnL	Idag, 17:55
» Straff för brott man ej begått	Michael L	Idag, 16:50
» Vilka priser det kommer att bli.	SE	Idag, 17:16
» Orimligt straff för brott man ej begått	Perl	Idag, 17:43

LEDARE

Vem vill betala böter för ännu ej begångna brott?Mats Andersson | Idag, 12:00 | [13 kommentarer](#)

Justitiedepartementets lagförslag i syfte att stärka upphovsrätten i informationsområdet och som väntas träda i kraft den 1 januari nästa år, kommer att innebära att den så kallade...

[Tillbaka](#) | [Kommentera](#) | [Tipsa en vän](#) | [Skriv ut](#) | [Sök](#)

» Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer

[Dennis](#) | Idag, 17:54[\[Föregående |](#)
[Nästa \]](#)

Om det är någon som gråter "krokodiltårar" så är det COPYSWEDE's VD Gun Magnusson i det första inlägget.

Alla tekniska innovationer har visat sig ge nya inkomstkällor för upphovsrättsinnehavarna, trots att organisationer som COPYSWEDE, STIM, IFPI, SAMI, RIAA, ASCAP m.fl. velat förbjuda och avgiftbelägga dessa innovationer till döds.

Som VHS-kassetten som skulle ta kål på film-industrin! Nu är hyr- och köp-videor en av de största intäktskällorna för filmskaparna.

När de första gramfonoskivorna s.k. stenkakor kom kring 20-30-talet så var upphovsmännens organisationer emot denna nymodighet och ville förbjuda och avgiftbelägga denna till döds.

All musik, som fram tills dess var "live" kunde nu spelas in och spelas många gånger. Man såg det som ett hot mot arbetstillfällena. Idag är musik-branschen, som baserade sig först på "stenkakan", senare vinylskivan, igår CD, idag MP3 och andra tekniska nymodigheter, en de största industri-branscherna någonsin.

Vad lär man av detta? Jo, att man inte skall motarbeta tekniska nymodigheter, utan se vad de kan göra för nytta för samhället och upphovsmännen.

Tillsammans med tre andra studenter vid bl a KTH har Andreas Ehn skrivit ett remissvar till Justitiedepartementet angående lagförslaget som ligger till grund för höjda kassettavgifter. Ni kan ta del av det här:

<http://www.d.kth.se/~d00-aeu/eucd/>

Låt er gärna inspireras vid författande av brev till politiker och tidningarnas insändarsidor. Om vi lyckas få uppmärksamhet i media kan vi väcka opinion och kanske stoppa denna vansinneslag.

European Union Copyright Directive (EUCD) eller Infosoc, som EU-direktivet lagförslaget är baserat på kallas, är en implementation av samma WIPO-fördrag som ligger till grund för Digital Millennium Copyright Act (DMCA) i USA och innehåller en hel del dumheter. Framför allt vill man förbjuda utveckling, innehav, publikation och distribution av programvara som kan kringgå kopieringshinder. Mer tankeförbud!

Lagförslaget i sin helhet kan läsas här:

http://justitie.regeringen.se/propositioner/mm/da/pdf/da2002_25a.pdf

FLER NYHETER

[» SuSe lanserar Linux-server för 44€](#)

ANNONSER

Axim 5
Oktober erbjudande!
Tidigare 2899:-
Nu **ENDAST 2524:-**

Jobbar du med IT-säkerhet?

Amitech Smartsize 2007
349 kr/mån!
För mer info, klicka här!
amitech
Den nordiska pc:n

15 OKTOBER ★ BERNS ★ STOCKHOLM
Galan 2003
GALAKVÄLL
MED MIDDAG OCH PRISUTDELNING
ENDAST 900:-

NYHETSDEBATT - Logga in

E-postadress:

Lösenord:

[Logga in](#)

http://justitie.regeringen.se/propositioner/mm/ds/pdf/ds2003_33a.pdf
http://justitie.regeringen.se/propositioner/mm/ds/pdf/ds2003_35b.pdf

Electronic Frontier Foundation (EFF) sammanfattar vilka negativa effekter DMCA har haft i USA här:

http://www.eff.org/IP/DRM/DMCA/20031003_unintended_cons_pr.php

Det är troligt att effekterna av EUCD blir liknande i Europa.
Andreas Ehn

/genom Dennis

P.S
Nedre delen av detta inlägg är kopierat från IDG's diskussionsforum.

Svara på inlägget

KOMMENTARER - Rubrik

Av	Datum
gun	Idag, 15:56
barneyk	Idag, 16:41
gun	Idag, 17:13
barneyk	Idag, 16:43
Janne E.	Idag, 16:58
NocturnL	Idag, 17:51
Dennis	Idag, 17:54
Grisner	Idag, 16:04
Grisner	Idag, 16:10
NocturnL	Idag, 17:55
Michael L	Idag, 16:50
SE	Idag, 17:16
Perl	Idag, 17:43

- » [Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Sv: Elektronikjättar i krokodiltårar över höjda ersättningar till musiker, artister tonsättare och andra konstnärer](#)
- » [Om jag betalar, får jag piratkopiera då?](#)
- » [Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?](#)
- » [Sv: Om jag betalar, får jag piratkopiera då?](#)
- » [Straff för brott man ej begått](#)
- » [Vilka priser det kommer att bli.](#)
- » [Orimligt straff för brott man ej begått](#)

Svar på Ds 2003:35 (Upphovsrätten i informationssamhället)

2003-09-19

Inledning

Med detta svar på Justitiedepartementets Ds 2003:35 (Upphovsrätten i informationssamhället – genomförande av direktiv 2001/29/EG, m.m.) vill vi belysa de i vårt tycke största farorna med den föreslagna lagen. Vi har författat denna text i egenskap av personer med ett stort intresse för och god insikt i data-teknik, datalogi och matematik samt hur den teknik och vetenskap som ligger oss så varmt om hjärtat påverkar samhället, ekonomin och framtiden. Vi hoppas därmed att perspektiv som hittills kanske inte till fullo har fått ta plats i betänkandet kan komma att beaktas.

Sammanfattning

Det ur vårt perspektiv mest graverande problemet med det aktuella lagförslaget är förbudet mot författande, spridande och innehav av datorprogram som kan användas för att kringgå tekniska åtgärder avsedda att förhindra kopiering av det upphovsrättsskyddade materialet. (Hädanefter i denna text kallas sådana tekniska åtgärder kopieringshinder.) Genom att på detta sätt förbjuda vissa program inskränks inte bara yttrandefriheten, utan även möjligheten att forska inom viktiga ämnen som kryptografi. Att lagförslaget medger vissa undantag just för kryptografisk forskning är inte tillräckligt för att säkerställa att forskningsområdet inte skadas.

Vidare leder den föreslagna lagen, om den träder i kraft, rimligtvis till en ytterligare förskjutning av den ekonomiska och kulturella makten inom den allt viktigare mediesektorn till förmån för stora, redan väletablerade aktörer. Den höjda kassettersättningen slår mot oberoende artister som ger ut sin egen musik i och med att de med kassettersättningsavgifter tvingas delfinansiera sina direkta (och ekonomiskt mycket starkare) konkurrenter. Det bör inte vara statens uppgift att på detta sätt störa en i övrigt relativt fri marknad till förmån för en viss part.

Genom en striktare upphovsrättslagstiftning cementeras inte bara väletablerade aktörers ställning, utan även rådande affärsmodeller. I lagförslaget framställs sänkta kopieringskostnader genom en allt mer kraftfull och tillgänglig digitalteknik genomgående som något negativt. Ingenstans syns någon framtidsstro, teknikoptimism eller något intresse för en samhällelig utveckling.

Med tanke på den relativt korta tid den omdiskuterade tekniken har varit allmänt tillgänglig och utvecklingens snabba takt tycks det kortsiktigt att tro att vi kan överblicka alla konsekvenser (positiva såväl som negativa) redan nu. Det är alltför tidigt att fastslå åt vilket håll samhället bör utvecklas genom lagar. Hur kan vi vara säkra på att de affärsmodeller den föreslagna lagen är tänkt att skydda är de mest önskvärda? Vilka möjligheter försakar vi till förmån för dagens medieindustri?

Det kan vara illustrativt att i tanken jämföra hur industrialiseringen förändrade den tidens samhälle (på många sätt till det bättre). Hur kommer vår tids tekniska revolution att förändra dagens samhälle, och vet vi tillräckligt därom för att våga lagstifta i detta skede och därmed riskera att stänga vissa utvecklingsvägar?

1 Yttrandefrihet

Den föreslagna lagen påverkar yttrandefriheten – eller åtminstone möjligheten att yttra sig – på tvenne sätt. Dels utgör förbudet av författande, spridande och innehav av datorprogram som kan kringgå kopieringshinder en direkt inskränkning av vad som får uttryckas i form av datorprogram, och dels beläggs yttrande, som alltid kräver ett medium, med en avgift i form av kassettersättningen.

1.1 Förbud av datorprogram

I och med den föreslagna lagen blir det möjligt att genom lansering av ett kopieringshinder göra en hel klass av datorprogram olagliga, nämligen alla som har förmåga att kringgå kopieringshindret ifråga. Det ställs inga formella krav på kopieringshindrets effektivitet, utan det räcker att det är avsett att hindra olicensierad kopiering av upphovsrättsligt skyddat material.

Gränsdragningen mellan datorprogram och övrigt yttrande är diffus, minst sagt, och den inskränkning av yttrandefriheten vad beträffar datorprogram som den föreslagna lagen innebär riskerar att spilla över till andra former av yttrande. Det är mycket troligt att till exempel kryptografisk forskning kommer att påverkas negativt av en lag som förbjuder vissa program inom just detta forskningsområde, eftersom varje form av effektivt programvarubaserat kopieringshinder måste vara baserat på kryptografi.

Förvisso görs undantag för forskning i lagtexten, men trots detta är det troligt att en lag som förbjuder många datorprogram av kryptografisk natur kommer att verka hämmande på forskningsområdet. Det är rimligt att anta att kopieringshinder använder kända krypteringsalgoritmer, eftersom det kräver omfattande arbete att utveckla sådana algoritmer, vilket endast ett fåtal har kompetens för. I och med detta innebär den föreslagna lagen att en forskare måste räkna med risken att behöva försvara sig i en rättegång om hon försöker att hitta svagheter i algoritmen. Denna typ av arbete med att försöka knäcka krypteringsalgoritmer är mycket viktigt för ämnesområdets utveckling.

Det är även oklart vad som menas med forskning, och hos vem tolkningsföreträdet ligger. Det råder kanske liten tvekan om att en doktorand på en etablerad teknisk högskola bedriver forskning, men kan någon som själv, i sitt eget hem och oberoende av akademiska institutioner, undersöker den här typen av system anses bedriva forskning? Hos vem ligger rätten att avgöra det? Ska man

behöva räkna med risken att dras inför rätta för att man vill driva den tekniska utvecklingen framåt?

1.2 Skatt på yttrande

Idag tillämpas kassettersättning enbart på vissa fysiska media. I och med den föreslagna lagen förändras metoden för att beräkna ersättningen till att baseras på lagringsbar datamängd i stället för inspelningsbar tid. Fortfarande är det dock bara fysiska media som berörs.

Det är rimligt att anta att en allt större del av datatransport, i och med att tekniken utvecklas, kommer att ske utan behov av fysiska media, vilket får till följd att fysiska media blir allt mindre relevanta, särskilt om deras pris är artificiellt högt på grund av kassettersättning. Därför är det rimligt att anta att lagen kommer att utvidgas till att innefatta alla former av datahantering – något som redan har inletts genom att generalisera kassettersättningen till att avse datamängd snarare än inspelningstid.

Det kassettersättningen i slutändan handlar om är således en skatt på information, eller på yttrande, eftersom alla yttranden kräver ett medium. Det är dessutom en skatt som inte kommer samhället till gagn, utan som går direkt till medieindustrins paraplyorganisation Copyswede, som har sin egen politiska och ekonomiska agenda.

2 Marknadspåverkan

2.1 Affärsverksamhet

Redan idag har stora, väletablerade aktörer inom mediebranschen av naturliga skäl starka konkurrensfördelar gentemot små, oberoende aktörer. Den kanske viktigaste anledningen därtill är den mycket starka kontroll som den etablerade, traditionella medieindustrin ännu besitter över viktiga marknadsförings- och distributionskanaler. I stort är det skiv- och filmindustrin – två sektorer som dessutom växer samman alltmer – som bestämmer vilken populärkultur som folket får ta del av.

Modern digitalteknik har gjort att kostnaden har sjunkit avsevärt för produktion, distribution och i mindre utsträckning även marknadsföring av media. Detta innebär, liksom all samhällsomvälvande teknisk utveckling, såväl problem som möjligheter. Det innebär problem för den redan etablerade medieindustrin, eftersom den ekonomiska realiteten förändras. Problemen utgörs inte främst av olovlig kopiering, utan av att medieindustrin håller på att förlora makten över produktion och distribution av populärkultur.

När vilken musiker som helst kan producera sin musik med god teknisk kvalitet i hemmet eller i en egenfinansierad studio med utrustning till överkomligt pris och sedan distribuera resultatet till låg kostnad över internet tappar skivindustrin mycket av sin makt. Den nya tekniken möjliggör kringgående av samtliga etablerade mellanhänder mellan producent och konsument, och det är det som är det egentliga skälet till industrins protest. Den olovliga kopieringen (kallad "piratkopiering", för att skapa en mental koppling mellan kopiering och stöld) är en chimär, ett överklagt hot som målas upp inför lagstiftare för att lagarna ska få den form industrin önskar.

Digitaltekniken, som ligger till grund för det hot som medieindustrin upplever och de nya möjligheter som oberoende medieproducenter erbjuder, utvecklas alltjämt mycket snabbt. Det är ännu oklart hur detta kommer att påverka vårt samhälle, där allt större delar av de värden som skapas utgörs av information. Vi håller för troligt att påverkan på samhälle och ekonomi genom ny teknik kan bli lika omfattande som under industrialiseringen, och i ljuset av detta är det alldeles för tidigt att stifta lagar som styr vilka produktionsformer som är önskvärda.

Det borde inte vara lagstiftarens uppgift att beskydda väletablerade industrier, vars affärsmetoder visar sig vara mindre framgångsrika när tekniken utvecklas, och vi vet inte vilka nya affärsmetoder som hade kunnat uppstå i de gamlas ställe om de hade fått frodas på en friare marknad. Det är förmätet att tro att vi idag kan överblicka konsekvenserna av att gynna särskilda affärsmodeller i lagtexten.

2.2 Maktförskjutning

Små, oberoende aktörer inom populärkultur har idag mycket svårt att hävda sig gentemot sina stora, väletablerade konkurrenter med makt över distributions- och marknadsföringskanaler. I stället för att låta den tekniska utvecklingen verka till förmån för dem som redan har svårt att nå ut till sin publik föreslås att kassettersättningssystemet som direkt slår mot oberoende artister ska utökas.

Eftersom kassettersättningen bara kommer de aktörer tillgodo som är anknutna till paraplyorganisationen Copyswede innebär den föreslagna lagen att små aktörer som ger ut sin egen musik på till exempel egenproducerade cd-skivor tvingas betala en avgift direkt till sina konkurrenter. De som försöker skapa populärkultur vid sidan om den breda mittfåran får alltså finansiera sina redan kommersiellt framgångsrika konkurrenter. Vilka signaler sänder det till samhället, och hur kommer det att påverka mångfalden inom populärkulturen?

3 Legitimitet

Den föreslagna lagen kommer att inskränka rätten till kopiering för privat bruk, eftersom all kopiering effektivt kommer att vara förbjuden när kopieringshinder väl införs i stor skala, något som med stor sannolikhet kommer att ske. Samtidigt höjs kassettersättningen, det vill säga den ersättning som är tänkt att täcka endast den kopiering för privat bruk som dock i praktiken blir förbjuden. Troligtvis kommer många konsumenter att betrakta detta som orättvist – ”Varför ska jag inte få kopiera när jag har betalat för mig genom kassettersättningen?” Oberoende vad som faktiskt gäller kommer det sannolikt att uppfattas så.

Som en följd av detta kommer lagen på denna punkt att ignoreras av många. Att stifta lagar som går emot vad en stor del av befolkningen anser är rätt och som många därmed kommer att bryta mot riskerar i längden att urholka respekten för dessa lagar i synnerhet och lagen i allmänhet. Legitimiteten hos sådana lagar kan starkt ifrågasättas.

4 Ansvar

Hittills har den som vill skydda sitt informationsmaterial från olovlig kopiering varit tvungen att utveckla tekniska metoder som verkligen gör det omöjligt eller åtminstone tillräckligt svårt att kopiera materialet. I och med den föreslagna lagen kommer kopieringshindren endast att behöva uppnå lagens krav på effektivitet, vilket troligtvis innebär att även förhållandevis triviala kopieringshinder kommer att åtnjuta lagens beskydd. Då spelar det nämligen mindre roll att kopieringshindren är lätta att åsidosätta, eftersom det har gjorts olagligt.

På så sätt vältras kostnaden för att upprätthålla medieindustrins krav på hur den kopieringsspärade informationen får hanteras över på samhället och rättsväsendet. Medieindustrin behöver inte längre finansiera utvecklingen av avancerade kopieringsspärar, utan låter rättsväsendet betala kostnaden för att på juridisk väg upprätthålla enkla kopieringsspärars effektivitet, även om de syftar till att hindra annars tillåten (det vill säga av samhället accepterad och önskvärd) kopiering.

Undertecknande

Andreas Ehn

Civilingenjörstudent i datateknik vid Kungl Tekniska högskolan

Civilekonomstudent vid Handelshögskolan i Stockholm

Magnus Hult

Civilingenjörstudent i datateknik vid Kungl Tekniska högskolan

Mikael Johansson

Magisterstuderande i matematik vid Stockholms universitet

Civilingenjörstudent i datateknik vid Kungl Tekniska högskolan

Jon Larsson

Civilingenjörstudent i datateknik vid Kungl Tekniska högskolan

Ordförande, Datasektionen vid Tekniska Högskolans Studentkår